

(2).
EPISTOLÆ
SERMONE

Facili CONSCRIPTÆ ad SERENISSIMUM

Principem GULIELMUM,

DUCEM de CUMBERLAND,

Annum septimum agentem.

Omnis in Ascanio cari stat Cura Parentis. VIRG.

ACCEDIT

ORATIO

HABITA

DIE NATALI

SERENISSIMÆ

Dominæ CAROLINÆ Reginae,

Calend. MAR. MDCCXVI.

LONDINI:

Impensis G. MEADOWS in Vico Cornhill. 1731.

EPISTOLAE
SERMONES

Principum GULIELMUM
PRIMUM & CUMBERLAND

Primum septimum regentem.

Primum septimum regentem.

ORATIO

HABITA

DIE NATALI

SEPTIMI REGIS

Dominae CAROLINAE Reginae

Calend. Mart. MDCCXVI.

LONDINI:

Impensis G. Meadows in Vico Cornhill. 1731.

CELSISSIMO DOMINO
GEORGIO Secundo,
 MAGNÆ BRITANNIÆ REGI
 POTENTISSIMO.

J. T. PHILIPPS, S.

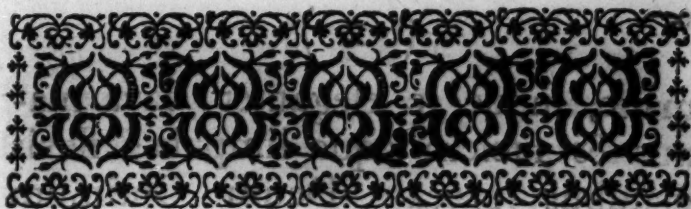

Escebam sane cui rec-
 tius aut opportunius
 has pagellas, teneræ
 ætati accommodatas,
 offerre possem, quam tibi Prin-

DEDICATIO.

ceps munificentissime, utpote patri indulgentissimo, & linguæ Latinæ cultori peritissimo, optimoque Mecænati. Ut eas aspicias eo vultu, quo viros doctos aspicere soles, hoc est sereno atque alacri, abs te submisit & vehementer quæso, ad seria etenim atque ad majora ducunt. Supereſt ut quotidiana vota pro incolumitate Majestatis tuæ, qua publica ſalus continetur, & ſuſcipiam & ſolvam. Vale.

Prid. Calend. APRIL. 1731.

ILLUSTRISSIMO atque SERENISSIMO

Principi G U L I E L M O,

Duci de CUMBERLAND.

J. T. PHILLIPPS, S. D.

EPIST. I.

EHEMENTER a me
petebas, Principum op-
time, ut per literas te
docerem, *Quid est Sa-
pere?* Hodie honestissi-
mo tuo desiderio satisfaciam libenter;
ante omnia discute somnum bene
B mane,

mane, indue te eleganter, lava manus & faciem aqua limpida; flexis genibus precare Deum Optimum Maximum, ut sospitet Dominum Regem, atque clementissimam Reginam, & benedicat studiis tuis omnibus. Hæc officia viri boni si præstiteris indefinenter, vere sapiēs. Vale.
Die vigesimo octavo *Novemb.* 1727.

EPIST. II.

L Iteras meas fuisse tibi gratas, gaudeo ex animo; ideoque quaestioni tuæ de Sermone Brutorum, profecto satis curiosæ, paucissimis respondebo. Omnia Bruta edunt sonum aliquem naturalem, in omni regione eundem. Agnus balat Be, Be, Be; Lupus in Gallia atque Germania, ululat Lu, lu, lu. Sed aliquæ aves imitantur vocem humanam, ut Psittacus, atque Corvus, qui satis distincte loquuntur Gallice, Germanice, atque Græce, si habeant doctos

Præ-

Præceptores. Vale, & da operam
linguæ Latinæ. Et si me amas, cura
ut Valeas. Die 30 *Novemb.* 1727.

E P I S T. III.

HÆC Machina pulcherrima,
quam habes ob oculos; Cœ-
lum cum suo ornatu; Aer cum suis
incolis, quæ volant sursum deorsum;
Terra vestita herbis, arboribus, &
animalibus omnis generis; creata
fuit ab Artifice sapientissimo, spa-
tio sex dierum: Qui adhuc guber-
nat & conservat omnia, alioquin
omnis Creatura rediret in nihilum,
unde fuit producta; quod si confide-
res sæpe cum animo tuo (charissime
Princeps) coleres modestiam & pie-
tatem, & omnibus nugis valediceres
sine mora, quod ut facias, Deum
nocte dieque precor. Vale. Die
primo *Decemb.* 1727.

EPIST. IV.

DE natura Dei Optimi Maximi, & creatione omnium rerum, nuper scripsi: Examinabimus hodie si tibi placet, quatuor Elementa, cum suis incolis; mare nutrit pisces, quorum Rex est Balæna; in aere regnat Aquila, avis rapacissima; terra est diversorium omnium animalium, quibus præest Homo, qui ea gubernat pro suo libitu. Has paucas lineas, si Anglice vel Germanice ad amussim interpreteris, eris Dux Charissime, plusquam dimidium animæ meæ, Vale. Die 20 *Decemb.* 1727.

EPIST. V.

Ignis est ex numero Elementorum, attamen nullum animal potest in eo vivere; quod attinet enim Salamandram, quam aliqui affirmant

vivere in igne, credo esse meram fabulam. Ignis excitatur beneficio chalybis & filicis, cujus scintilla minima aliquando causa est maximi incendii, quod multas domos splendidas reducit in cineres. Vale. Die 30 Decemb. 1727.

EPIST. VI.

MOnui te heri, Serenissime Princeps, Ignem Elementum esse sterile, & nullas habere incolas, nihilo minus tamen est causa vitæ, non tantum in quadrupedibus, & avibus cœli, sed etiam in vermibus terræ; præterea neque gramen cresceret in campis, neque ulla arbor ferret fructus, sine calore ignis; uno verbo, quicquid vides tuis oculis, sine beneficio ignis, mutaretur in glaciem durissimam. Jubeas rogo ancillam tuam, ut accendat splendidum ignem bene mane, quod mihi homini seni

ita gratum erit, ut nihil gratius esse possit. Vale. Die 4 Decemb. 1727.

E P I S T. VII.

IN duabus epistolis heri atque nudiustertius ad te, Charissime Discipule, datis, satis ni fallor scripsi de natura atque indole ignis. Hoc tempore scias velim, Fumum esse humorem aqueum ligni, vel carbonis, qui ascendit in altum, & postea dissipatur in aerem; & si qua particula hujus fumi adhæreat camino, vocatur Fuligo, qui si inflammetur, tota domus comburitur; ideoque habemus parvos pueros, qui bis in anno purgant nostros caminos, ne quid accidat infortunii; & in summitate domus, canunt alta voce, magna alacritate animi, Sweep Sweep. Vale. Die 5 Decemb. 1727.

E P I S T.

E P I S T. VIII.

QUam primum te cognoveram,
 satis videbam esse tibi magnum
 ingenii acumen, & te natum non
 ad colendas nugas, ut alii pueri
 nostri temporis, sed ad tractandas
 bonas literas. Proposui mihi heri,
 Princeps Optime, quæstionem satis
 curiosam, sed difficilem explicatu
 Exempli gratia, a me petebas, si
 qua res redigitur in nihilum? re-
 spondebo tibi, verbis quam potero
 paucissimis: Materia est immutabilis,
 & semper eadem, sed varias, &
 quotidie induit novas formas; ut,
 pluvia si parum gelata, fit nix; si
 magis, fit grando; si vero maxime
 fuerit gelata, fit glacies; & tamen
 semper est aqua. Ita tu, siue sis
 nudus, siue indutus tunica nigra vel
 rubra, semper Gulielmus es Cumber-
 landiæ Dux, mihi sub omnibus modis

maxime charus. Vale. Die 6 Decemb. 1727.

EPIST. IX.

APUD me stat nullum prætermittere diem quin ad te scribam epistolam sermone Latino; ut velis nolis, tu recte intelligas me quotidie intendere animum meum, ad promovenda tua studia quantum possum maxime: Quamvis bene novi me frustra laborare, nisi tu quoque Princeps eruditissime, tua præstes officia. Quamobrem esto bono animo, perge per montes altos, valles profundas, campos planos, & opacas silvas; en adsum dux itineris, donec pervenias ad hortos pulchros, ubi carpes manu tua flores atque fructus Arboris Scientiæ. Feliciter Vale. Die Septimo Decemb. 1727.

maxime

B 4

EPIST.

EPIST. X.

VArias ad te dedi Epistolas de
 natura quatuor Elementorum.
 Jam ordo requirit, ut aliquid scriba-
 mus de metallis & lapidibus pretio-
 sis, qui nascuntur in sinu terræ, &
 quos homines inde effodiunt magno
 labore suo; sed ante omnia loqua-
 mur de Auro, omnium Metallorum
 gravissimo; quod semper est cha-
 rum, quia rarum. Ideoque valde
 abs te peto, Discipulorum optime,
 da mihi dono mille aureos: quod si
 feceris; factum (sine dubio) gratum
 mihi facies, ut nihil gratius esse
 possit. Vale feliciter. Die 8 De-
 cemb. 1727.

EPIST. XI.

CUM esses Richmondæ, non per
 jocum, sed sæpe dicebas serio;
 quemadmodum magnes trahit fer-
 rum,

rum, eodem modo studia literarum trahunt animum meum: Deus Optimus Maximus te servet, & sospitet per multos annos, in hoc optimo tuo proposito; ut tu ipse Dux Serenissime, instar magnetis, trahas ad te, non tantum oculos, sed animos quoque omnis populi Britannici: Ideoque peramanter abs te peto, ut semines in animo tuo candido, omnis virtutis semina, quæ crescant denique in magnam arborem, ferentem aurea poma; modestiam scilicet, & pietatem, quam ut feras in magna copia, Deum vehementer oro & veneror. Vale. Die nono *Decemb.* 1727.

EPIST. XII.

SÆPE te moneo & hortor, ut tibi caveas ab adulatoribus, qui affectibus animi tui inserviunt, sed dignitatem, famæ tuæ plane negligunt: Ideoque ne mihi irascaris quæso, si epistola mea sit aliquando aspera &

& vehemens, dissuadendo te ab omni
procacitatis genere; quia meum of-
ficiū est adhibere remedium mor-
bis animi, quemadmodum boni
medici curare student varios morbos
humani corporis. Ego Deum pre-
cor omni tempore matutino, ut det
tibi mentem sanam in corpore sano.
Felicissime vale. Die Decimo *De-*
cemb. 1727.

E P I S T. XIII.

Hodie mane in somno fui tur-
batus; habui enim ob oculos,
parvum puerum formæ profecto
elegantissimæ, bene vestitum, stan-
tem inter duas feminas, quarum
impudens & petulans una, obtulit
ei voluptates vanas, atque nugas
omnia generis, easque proposuit ei
pro summo bono. Altera vero ma-
trona erat placida satis, atque mo-
desta; promittebat ei famam im-
mortalem, & amorem omnis populi
Bri-

Britannici, felicitatem veram magni Principis. Tum egregius ille puer, ægre ferens petulantiam istius fæminæ nullius frugis, abi inquit in malam rem, cum tua adulatione & malis fraudibus: quæso te, interpretare hoc somnium meum, & magnum tibi debebo beneficium. Vale. Die undecimo *Decemb.* 1727.

E P I S T. XIV.

BReviffimas hoc tempore ad te (Princeps illustrissime) scribo literas, quia Morpheus & sua filia Ignavia clauferunt meos oculos, & detinuerunt me in lecto ad horam usque octavam; sed crastina die discutiā somnum hora sexta matutina, & dabo ad te epistolam bene longam & prolixam, omni genere officii & benevolentia plenam. Vale. Die duodecimo *Decemb.* 1727.

E P I S T.

EPIST. XV.

PRO elegantissimo libello, quem mihi dono dedisti, maximas ago tibi gratias: Summa etenim voluptate cum legi a capite ad calcem: Doctissime describit Coronationem Regis & Reginae, multa profert de virtutibus serenissimarum Principum tuarum sororum; sed & Fredericum, Walliae Principem, vocat spem Patriae, & delicias humani generis; & te quoque his verbis alloquitur, Salve Gulielme Magnae Britanniae & Saxoniae Stella clarissima. Vale. Die decimo tertio *Dec.* 1727.

EPIST. XVI.

Observavi jam per multos dies continuos, Librum Exodi valde esse difficilem, & nullo modo tibi gratum; quamobrem praeteribimus secundam hujus libri partem,

&c

& aggrediamur Historiam Joshuæ, quæ adeo est lectu jucunda ut nihil jucundius esse possit. Hic enim habemus transitum populi Israelis per fluvium Jordanem, mortem sacrilegi Achan, Jerichuntem cornuum sonitu destructam, & Hai urbem per insidias captam, & combustam flammis. Vale. Die decimo quarto Dec. 1727.

E P I S T. XVII.

BENE nosti ex chartis geographicis, Princeps eruditissime, Arabiam esse sitam ad mare Rubrum, contiguam Ægypto per Isthmum Suez. In hac regione vixit Job Vir sanctissimus, cujus historiam tu adeo amas. Jethro quoque sapientissimus, qui obviam ivit Moisi egredienti ex Ægypto, erat hujus terræ incolæ: & ille princeps, quem heri vidimus in Aula Regis, est natione Arabs: Credo eum non esse valde divitem, & ducit procul dubio vitam tristem

&c

& acerbam in terris peregrinis, sine magna vi auri & argenti. Quod ad me attinet, mallet te docere linguam Latinam, quam possidere titulum Principis sine Principatu. Vale. Die decimo quinto *Decemb. 1727.*

E P I S T. XVIII.

EN habes epistolam meam responsoriam ad quæstionem tuam curiosam de natura Galli. Est avis pugnax & vigilans, qui tempore matutino, suo cantu, vocat agricolas ad labores. Sybarites vero, Græciæ populus ignavus, eum in odio habebant, ut ad horam nonam dormire possent. Sed velim scias, in tuo cubiculo te habere duos gallos, quorum unus dirigit manum dextram, alter tuos pedes. Habes quoque, Dux charissime, Gallam magni pretii, quæ formare studet tuum animum ad honestos mores. Hæc tua Galla plus valet quam centum Galli,

Galli. Vale. Die decimo sexto
Decemb. 1727.

E P I S T. XIX.

E Pistolam ad te heri, Prin-
 cipum optime, dedi satis lon-
 gam, de cantu galli gallinacei; hodie
 ad te dabo aliquid literarum de Lus-
 cinia melodia, quæ omnium avium
 canit dulcissime, & nisi fallor, suavi-
 tate suæ vocis, superat omnes canta-
 tores, qui magna mercede conducti,
 clamant in theatris nostris alta voce
 ha! ha! ha! & negligitur Philomela,
 quæ canit nocte dieque, in campis
 & vallibus, sine prece & sine pretio.
 Vale & Philomelam ames rogo.
 Die decimo septimo *Decemb.* 1727.

E P I S T. XX.

Multa nudiustertius ad te scripsi
 de natura & indole variorum
 animalium: sed nescio quo fato,
 oblitus,

oblitus sum magni Elephantis; qui est quasi imperator omnium quadrupedum; potest enim gestare in suo dorso plusquam triginta viros, quemadmodum legimus in historia; attamen hoc maximum animal, non potest ferre porci grunnitum: eodem modo magni Principes ægre ferunt strepitum atque clamores. Vale, & esto semper placidus. Die decimo octavo *Decemb.* 1727.

E P I S T. XXI.

Mitto tibi Terentium gallico-latinum, cum figuris satis lucidis; utinam mihi liber esset elegantior, tecum profecto communicarem libenter. Observa diligenter personas omnes dramatis, & præcipue Phormionem, nebulonem maximum, qui bono seni verba dedit & imposuit turpiter. Tu interea, charissime Dux, ita gravissime & modestissime te gerito, ut omnes spectatores dicant,

velint nolint, partes tuas te optime
egisse. Vale. Die decimo nono
Decemb. 1727.

E P I S T. XXII.

IN illustrissima schola Westmo-
nasteriensi, recreasti animum tu-
um sermonibus Terentii poetæ, ocu-
los elegantissimis actorum vestibus,
& aures tuos exhilarasti musica sua-
vissima: dic amabo, tota comœdia
quomodo est peracta? quis bene,
quis male, quis denique mediocriter
se gessit? qui quæso adfuerunt epis-
copi? cum quibus nobilibus viris ha-
buiſti colloquia, me doceas rogo. Tu
sine dubio, serenissime Princeps, su-
perasti spem atque expectationem
omnis populi, præbendo te speculum
bonæ mentis, ut decebat Gulielmum
Cumberlandiæ Ducem. Feliciter
Vale. Die vigesimo *Decemb. 1727.*

EPIST. XXIII.

OVidii metamorphoses splendidissimis figuris ornatæ, quas heri tibi dono obtulit bonus ille senex, doctissimus dominus Phraſer, eſt proſecto liber adeo elegans ut nihil elegantius eſſe poſſit; & apud me ſtat, cum dies fuerint longiores, legere tecum has jucundiffimas Ovidii fabulas, adjungendo ſenſum moralem cujuſque fabulæ, quod multum contribuet (Deo dante) ad formandos mores tuos, & animum tuum tene- rum ad virtutem. Vale feliciter.
Die 21 *Decemb.* 1727.

EPIST. XXIV.

SI Dominus noſter rex Georgius ſecundus non eſſet valde clemens atque benignus, actum fuiſſet de vita domini — quem propter homicidium ab eo commiſſum, judices
C 2 dam-

damnaverant ad suspendii patibulum, cum amico suo, domino — natione Scoto. Quamobrem vir sapiens debet in odio habere omnia jurgia, & animorum acerbitates, cogendo primos irarum impetus, & refrænando inordinatos affectus nostros, qui sicut equi feroces præcipitant homines in barathrum miseriæ. Vale & me amare pergas rogo. Die 22 *Decemb.* 1727.

E P I S T. XXV.

GRatulor tibi, gratulor Regi atque Reginae; uno verbo, gratulor toti generi humano, felicissimum hunc diem natalem Jesu Christi; qui nostram naturam libenter induit, & passus est mortem acerbissimam, ut redimeret nos miseros peccatores, a servitute Diaboli. Ille est semen muliebri promissum in Paradiso Evæ & Adamo, primis nostris parentibus, ad conterendum caput serpentis,

tis. Officium meum est, charissime discipule, & tuum est quoque officium, imitari a prima tua juventute vitam piissimam dulcissimi Jesu. Vale. Die 25 Decemb. 1727.

E P I S T. XXVI.

Quemadmodum heri celebravimus nativitatem Jesu Christi, ita hodie ecclesia Christiana memoriam Stephani, viri sanctissimi, qui pro veritate religionis nostræ lapidatus fuit a Judæis; (omnium hominum qui fuerunt, qui sunt, vel unquam sunt futuri, longe pessimis.) Dulce est pro veritate & pro patria mori; sic etenim viri boni acquirunt sibi famam immortalem. Vale feliciter, semper ama veritatem, & cole religionem. Die 26 Decemb. 1727.

E P I S T.

E P I S T. XXVII.

QUI nostro tempore scribunt ad magnos principes, maxima pars epistolæ consumitur in laudando bona corporis, formam pulcherrimam scilicet, & membrorum firmitatem; vel laudant bona fortunæ, ut sunt tituli dignitatis, vel magna vis auri et argenti; sed, charissime Princeps, sic tu tibi persuadeas velim, bona corporis sunt incerta, bona fortunæ habent alas; ideoque author tibi sum, ut diligenter quæras bona animi, virtutem scilicet & scientiam, quæ nunquam te deserent, sed manent post funera, nomenque tuum red- dent maxime charum seris nepoti- bus. Vale. Die 27 Decemb. 1727.

E P I S T. XXVIII.

FAma est vulgata in ore omnis populi, dominum regem cre-
aturum

aturum Barones (anglice my Lords) quorum unus est illustrissimus de Compton, dominus ex antiquissima familia natus, qui per multos annos inservivit regibus Angliæ, toto pectore; ideoque justum est, ut vir adeo bonus accipiat mercedem bonæ fidei. Quomodo autem creatio Ducum atque Baronum differat a creatione divina, vel productione alicujus rei ex nihilo, jamdudum nosti ex capite I. Geneseos. Vale. Die vigesimo octavo *Decemb.* 1727.

E P I S T. XXIX.

LEgi nudiუსquartus in novellis publicis, quid & quantum tū præstiteris in gratiam domini Palaveret. Quomodo fratrem ejus liberaveris a tristissima servitute, & eum feceris caput liberum. Hæc profecto erat actio vere heroica, & juvene Cumberlandiæ Duce digna: amabo perge alacriter hac via recta, quæ ducit

ducit ad gloriam immortalem ; ad-
juvando viros bonos, & colendo op-
tima studia litterarum. Vale. Die
29 Decemb. 1727.

EPIST. XXX.

Affirmatur in novellis publicis
clementissimum regem pau-
cos post menses profecturum esse in
Germaniam, & quod caput rei est,
ducturum esse secum in Angliam
serenissimum Fredericum Walliæ
Principem, fratrem tuum charissi-
mum ; qui quam primum te viderit,
ruet in collum tuum, & libabit tibi
mille oscula ; & si tu velis (charissi-
me Gulielme Dux) gratum facere
optimo tuo fratri majori natu, allo-
quere eum Latine, quia Germaniæ
principes reddunt linguam Latinam
sibi vernaculam. Vale. Die 30
Decemb. 1727.

EPIST.

E P I S T. XXXI.

HOdierno die mensis Januarii, & anni novi primo, quisque mittit, aut accipit strenas. Viri divites, atque nobiles, servis suis fidelissimis dabunt res pretiosissimas; ex contrario pauperes atque nullius fortunæ homines offerunt principibus dona parvi momenti, ad captandam gratiam. Ego qui hoc tempore meliora non habeo, ad te mitto (Dux eruditissime) strenas literarias, epistolas scilicet meas, quas tu jamdudum singulas legisti libentissime, collectas in volumen. Ne ægre feras rogo. Vale. Die 1 Jan. 172 $\frac{1}{2}$.

E P I S T. XXXII.

GRatulor tibi, gratulor mihi, gratulor omnibus bonis, prosperam valetudinem tuam restitutam: non ego etenim solus angebar animo, sed

sed omnes erant valde tristes, cum
intelligerent te ægrotasse per tres
dies continuos: uxor mea, quæ te
optime novit, amici omnes; uno
verbo, senes, vetulæ, pueri, puellæ-
que, quæ obviam mihi venerunt,
clamabant alta voce; dic amabo,
quomodo se habet Gulielmus Dux?
nostra spes, & omnis virtutis specu-
lum; profecto si ille abibit ad plures,
nos omnes quotquot sumus, descende-
mus in eandem cymbam Charontis,
& cessabimus esse inter vivos. Vale
& vive feliciter, ne moriantur multi
boni. Die 2 Jan. 1727.

E P I S T. XXXIII.

PER duodecim annos continuos
iter institui per omnes fere
Europæ regiones, & colloquia habui
cum multis viris illustrissimis, baro-
nibus scilicet, comitibus, ducibus,
principibus, episcopis, cardinalibus,
nec non cum ipso pontifice Romano:
sed

sed, ut verum fatear, nemo horum invitabat me ad computationem infusionis theæ, nisi optimus Gulielmus Cumberlandiæ Dux; cui infinitas & immortales habeo & ago gratias. Vale. Die tertio Jan. 172 $\frac{2}{3}$.

E P I S T. XXXIV.

Alexander Macedoniæ rex, Philippi filius, habuit præceptorem Aristotelem, philosophum magni nominis, quem jussit Alexander, ut accurate & ad amussim, describeret naturam, vel indolem, omnium piscium, avium atque quadrupedum; nunc & ego, Princeps serenissime, (doctrina æmule Alexandri) cum valde ames rerum naturalium historiam, quotidie aliquid literarum de virtute atque vitio alicujus animalculi, ad te per meum tabellarium mittam diligenter. Vale 4 Jan. 172 $\frac{2}{3}$.

E P I S T.

E P I S T. XXXV.

IN mandatis mihi dedisti, ut naturam ranarum describerem; & cum meum est officium morem tibi gerere (celsissime Princeps) in omnibus rebus licitis: rem ipsam sic habeto. Rana est animal aquaticum & terrestre, coaxans magno strepitu, præcipue tempore æstivo, in fossis atque stagnis. Hieme non invenies ranas, quia necantur frigore. Magna olim fuit pugna inter ranam & muræm; sed milvius, avis rapax, lacera- vit ambos bellatores, quemadmodum scriptum reliquit Æsopus in suis fabulis. Vale. Die 6 Jan. 1728.

E P I S T. XXXVI.

AUdivi post prosperam valetudinem restitutam, te heri prima vice prodiisse in publicum, & manu tua duxisse clementissimam reginam
in

in magno hominum conventu, qui omnes gaudebant quam maxime te bene valere: hac nocte forsitan tu choreas duces, quia omnibus est notum te ad numeros satis commode saltare. Die septimo *Jan.* 172 $\frac{7}{8}$.

EPIST. XXXVII.

Illustrissima domina Tipping nullo modo est adulatrix, neque inservit animi tui affectibus, mittendo tibi reculas parvi momenti, nugas scilicet inanes, quæ tantum bimulis vel trimulis gratæ esse possunt; sed tibi dono dedit naviculam bellicam, cum toto suo ornatu, quæ te monebit quotidie, ut incipias notitiam habere de re nautica, quia suo tempore futurus es architalassus totius Angliæ, ad superanda omnia monstra marina, piratas scilicet, & omnes alios hostes populi Britannici. Vale. Die 8 *Jan.* 172 $\frac{7}{8}$.

EPIST.

E P I S T. XXXVIII.

CUM heri laborares exquisitissimis illis aurium doloribus, profecto adeo dolebam tuam vicem, ut dolores tuos, si id fieri poterat, in aures meas transtuliffem libentissime; sed quod penes me est, faciam sine ulla exceptione loci vel temporis, precabor scilicet Deum O. M. ut in futurum pellat longissime a tua Altitudine, morbos atque dolores omnis generis. Vale. Die nono Jan. 1727.

E P I S T. XXXIX.

PECuniam quam mihi heri tradidisti, nescio quo malo fato, oblitus sum tibi (Princeps illustrissime) reddere; sed cum essem in vivario, in faccum immittendo manum meam, sentiebam ibidem esse ararium tuum; quamobrem festinabam ad aulam, ut restituerem tibi tuos nummos,

mos,
distri
las,
dica
Die

N fati
qui
for
na
ma
lud
ma
pu
mu
pr
pe
ter
17

mos, ut eos hoc tempore festivo,
distribuas inter tuos servos & ancil-
las, pro strena, ut tibi omnes bene-
dicant, & serviant alacrius. Vale.
Die decimo *Jan.* 172 $\frac{7}{8}$.

EPIST. XL.

NON ita pridem somnium meum
interpretatus es dextre & docte
fatis, ideoque abs te peto, dic fodes,
quid sibi vult somnium hoc, quod
somniavi hodie, hora quinta matuti-
na? vidi scilicet puerum bonæ for-
mæ, & egregie vestitum; attamen
ludibundum satis, & nugatorem
maximum, quod cum viderit hujus
pueri pater (qui erat vir plane opti-
mus) exiit filium suum istis vestibus
pretiosis, & eas dono dedit puero pau-
peri & modesto, qui colebat virtu-
tem & bonas litteras. Vale. Die
II. *Jan.* 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. XLII.

AUdivi a multis clementissimam
Reginam, plurimis nobilibus
viris comitatam, in vivario heri am-
bulasse, per duas horas continuas;
miror profecto te hoc tempore sereno
nunquam prodire foras, quia mode-
rata ambulatio multum conducit
sanitati corporis & animi. Vale.
Die 12 Jan. 1728.

E P I S T. XLIII.

HERi tempore matutino vidi Re-
gem nostrum potentissimum,
cum serenissima Regina petentem
ecclesiam, sed te nunquam vidi.
Ideoque magnopere scire a te velim,
quam petis ecclesiam? Anglicam,
Gallicam, Germanicam, vel plane
nullam? forsan etenim colis Deum
in tuo cubiculo. Quicquid sit, mihi
satis persuadeo, te ludendo & garri-
endo

endo, non consumere ullam diem
dominicam. Vale. Die 13 Jan.
172 $\frac{7}{8}$.

EPIST. XLIII.

SEmel atque iterum te monui
(Princeps celsissime) hominem
vocari Microcosmum, vel parvum
mundum; quia nihil est in mundo
magno, quod non invenias in tuo
corpore; faxa etenim referunt ossa,
capilli gramen, aqua sanguinem, flu-
mina venas & arterias, magna tussis
terræ motum: & quemadmodum
animus regnat in humano corpore,
sic Deus O. M. dirigit universam
machinam quam habes ante oculos,
terram scilicet, & cælum, cum sep-
tem planetis, & omnibus stellis fixis.
Vale. Die 15 Jan. 172 $\frac{7}{8}$.

D EPIST.

E P I S T. XLIV.

Observavi jamdudum, te vehementer ambire notitiam corporis humani; verbis paucissimis sic habeto rem totam: est pulcherrimum ædificium, duobus columnis sustentatum; quas Latine vocamus pedes. Dividitur in tria cubicula vel contignationes tres, quorum supremum est cranium, in quo est cerebrum: medium est pectus, quod cor continet atque pulmōnes. In infimo cubiculo est jecur & ventriculus, ubi quoque sunt intestina (vulgo *guts.*) Vale.
Die. 17. Jan. 1728.

E P I S T. XLV.

Heri satis bene intellexi, te magno affectum esse gaudio, cum meam epistolam de partibus humani corporis perlegeres. Sed scias velim, (Principum optime) corpus nullius esse

esse pretii, si id comparaveris cum animo immortalī: ideoque apud me stat (Deo dante) ob oculos tuos ponere naturam humanæ mentis, cum variis ejus affectibus; quam doctrinam si recte comprehendere possis, tu statim incipies noscere te ipsum; quæ profecto notitia omnium studiorum est finis ultimus. Vale. Die 18 Jan. 1728.

E P I S T. XLVI.

CORpus humanum, etiam si miræ arte sit fabricatum a sapientissimo artifice, qui creavit mundum; attamen nihil aliud est quam animæ domicilium. Et quemadmodum rex pluris æstimatur quam ullum splendidissimum palatium, gladius quam vagina, gemma quam capsula; ita anima tua pluris est pretii, quam tuum corpusculum. Quod si verum est (crede mihi, verum est, charissime Dux, quam quod verissimum) tu

debes magis ambire ornamenta animæ tuæ, quam cibos delicatos pro ventriculo, vel pro humeris vestimenta ferica. Vale. Die 19 Jan. 1728.

EPIST. XLVII.

ARS longa est atque difficilis, sed nostra vita valde brevis, quæ dividitur in varias partes, scilicet infantiam, pueritiam, adolescentiam, juventutem, ætatem virilem, senectutem, & vitam denique decrepitam; cum homines repuerascunt, loquentes & garrientes quicquid in buccam venit; & quia non possunt incedere recto statu corporis, utuntur bâculo. Ideoque si vita est adeo brevis, da operam tuis studiis, quia hora ruit sensim sine sensu. Vale. Die 20 Jan. 1728.

EPIST.

E P I S T. XLVIII.

NUdiustertius me monuisti, serenissimum atque potentissimum Borussiae Regem, fere ad cineres fuisse crematum, in urbe Dresdae. Hodie fert fama publica, Hispaniarum Regem abiisse ad plures, & reliquisse sceptrum atque coronam filio suo, Asturiae principi; quod si verum sit, non est quod timeamus bella horrida; sed studia literarum, atque omnes ingenuae artes florebunt per totam Europam, Vale. Die 21 Jan. 1728.

E P I S T. XLIX.

ADeo benigne atque clementer me tractasti hesterno die post meridiem, atque diligens fuisti in persequendis tuis studiis, ut animum meum magna voluptate recreaveris; &, quod caput rei est, liberaisti me a pessima mea tussi; uno verbo, si hoc

pede pergas, vergendo quotidie in melius, inservies tuis studiis, famæ tuæ, & vitam meam reddes longiorem, atque suaviorem; quod si facies, gratum erit mihi ut nihil gratius esse possit. Vale. Die 22 *Jan.* 172 $\frac{7}{8}$.

EPIST. L.

HOdierno die Rex noster clementissimus, magno hominum concursu, ingressurus est Domum Parliamenti, ubi veniam dabit deputatis populi Britannici, eligendi oratorem; sedebit in throno suo, & incipite habebit coronam gemmis ornata, quemadmodum vidisti (serenissime Princeps) die coronationis ante menses tres. Vale. Die 23 *Jan.* 172 $\frac{7}{8}$.

EPIST.

EPIST. LI.

Septimana superiore, multos atque prolixos habuimus sermones de figuris hominum bicipitum, tripitum, labeonum, atque loripedum; & valde desiderabas, ut paucissimis verbis te docerem, quid est monstrum, quid gigas, quid denique nanus? Respondeo; quod abit a forma ordinaria, vocatur monstrum; quod majus est debito, vocatur gigas; & quod minus est debito, vocatur nanus. Vale. Die 24 Jan.

1722.

EPIST. LII.

Satisfeci tibi, quam optime poteram, de gigantibus atque nanis in epistola mea ad te, inclyte Dux, heri data; hodie repetam tibi, quid nuper legi de Austriæ Principibus; qui, si fides sit adhibenda historicis,

omnes ad unum sunt labeones. Ego ipse Carolum sextum Germaniæ imperatorem sæpius vidi, & si tua Cel-
 situdo mihi velit credere, est revera
 labeo. Vale. Die 25 *Jan.* 172²/₈.

E P I S T. LIII.

HEri, recuperandæ sanitatis causa,
 ambulavi ad oppidum vulgo
 Kensington, ubi cum amico prande-
 bam in hospitio publico; tum hora
 secunda reverti in urbem, ut te, Dux
 serenissime, convenirem hora quarta:
 scias velim, omnes incolas ejus vici
 te magnopere amare, & me rogasse,
 qui valeres, & quando eos esses re-
 visurus? Vale. Die 26 *Jan.* 172²/₈.

E P I S T. LIV.

LEgisti, quemadmodum spero, ele-
 gantissimam orationem domini
 Regis ex folio, ad nobiles suos, atque
 deputatos populi Britannici, qua
 monet

monet omnes ad pacem atque concordiam. Affirmat quoque, si Hispaniarum rex non vult inire fœdus amicitiae cum Anglis, magnum bellum ei sine mora esse inferendum. Vale. Die 27 *Jan.* 172 $\frac{1}{8}$.

EPIST. LV.

JAM tandem post multas septimanas, domina Smith, morum tuorum optima magistra, prosperam recuperavit valetudinem. Quæso te, Princeps optime, esto moriger ejus mandatis, ne de novo cadat in recidivam, quæ sæpe pejor est morbo primario. Vale. Die 28 *Jan.* 172 $\frac{1}{8}$.

EPIST. LVI.

NOvi puerum nobilem, cui est egregia indoles, magnum acumen, & memoria plane divina; perlegendo etenim paginam integram ter vel quater, memoriter poterit repetere.

petere. Alterum novi juvenem, adeo tardi ingenii, ut si vel prælectionem millies legat, nihil retinere possit, ac si esset cribrum pertusum. Tu, Dux inclyte, quis horum culpandus sit vel puniendus, si non satisfecerit suis præceptoribus, esto justus judex; & nihil tribue animi affectibus. Vale. Die 29 Jan. 172^z.

EPIST. LVII.

Hispani, Galli, Itali atque Germani, magnopere colunt vineas; regiones enim sunt calidæ, ideoque habent vinum in magna copia, & parvo pretio. Sed insulæ Britannicæ sunt magis frigidæ, ideoque non optimo successu colunt vitem; quamobrem incolæ, pro vino habent cerevisiam generosissimam, quam sæpe non modo ad sanitatem corporis, animique alacritatem, sed ad ebrietatem usque bibunt. Vale. Die 30 Jan. 172^z.

EPIST.

EPIST. LVIII.

VIR aliquis bonæ fidei me monuit, te, Dux inclYTE, instituturum convivium valde splendidum, die tuo natali, decimo quinto scilicet proximi mensis Aprilis, & invitaturum quamplurimos convivas magni nominis, qui omnes futuri sunt valde hilares, quia Cumberlandiæ Dux, eo tempore (favente Deo) annum suæ ætatis octavum incepturus est; & quod jam possit satis bene loqui linguas tres præter vernaculam. Vale feliciter. Die 31 Jan. 1728.

EPIST. LIX.

EGO candide profiteor, me non satisfecisse Celsitudini tuæ, de modo conficiendi lintea atque pannos; ideoque author tibi sum, ut quam primum attingas annum tuæ ætatis decimum, tu ipse oculis examines
di-

diligenter res artificiales; quæ multo facilius intelliguntur semel atque iterum eas videndo, quam audiendo prolixos sermones præceptorum, qui rarissime ipsi intelligunt artes mechanicas; Vale & ignorantia meæ ignoscas rogo. Die 1 *Feb.* 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. LX.

NON ita pridem alloquutus sum sartorem, ut ex subtilissimo panno (cujus specimen tu vidisti nudius tertius) conficiat mihi novas vestes, ad celebrandum diem natalem serenissimæ Reginae, diem scilicet primum mensis Martii. Habebo quoque gladium capulo argenteo, pileum novum, capillitium novum, chirothecas novas, uno verbo, tantum non omnia erunt nova. Vale. Die 2 *Feb.* 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T.

E P I S T. LXI.

OBvium habui hodie mane futo-
rem optimæ notæ, qui confu-
turus est mihi calceos, ocreas, crepi-
das, atque perones ; & nisi fama sit
mendacissima, futor meus non ha-
bet sibi similem, in tota urbe Lon-
dinenfi : si tibi placet, parabit tibi
calceos, & ostendet tibi suam suba-
lam, modulos, aliaque instrumenta
futoria. Vale. Die tertio *Feb. 1728.*

E P I S T. LXII.

ADamus omnium mortalium pa-
rens, nullam habuit domum,
multo minus palatium ; quia istis
tèmporibus, nullus erat faber ligna-
rius, neque murarius, qui ex lapidi-
bus & lateribus extrueret muros ; sed
vixit sub arborum ramis ; quia para-
disus posita erat in regione tempera-
ta ; & ejus filii postea, in locis frigi-
dis,

dis habitabant speluncas; & tandem
Adami nepotes ædificabant sibi do-
mos, atque agebant vitam sub ten-
torijs. Vale. Die 4 *Feb.* 172 $\frac{2}{3}$.

EPIST. LXIII.

Nondum per septimanam unam,
tu te exercuisti in ludo plu-
mæ volantis cum reticulo, attamen
egregios profecto fecisti progressus;
sed, amice te moneo, ut tibi caveas,
ne cursites plus debito una vice, quia
heri satis videbam te ex ludo fuisse
fatigatum; & ut verum fatear, ego
ipse nimio motu, vix poteram ludere
diutius, adeo eram fatigatus. Vale.
Die 6 *Feb.* 172 $\frac{2}{3}$.

EPIST. LXIV.

SPonte tua promisti, ad me dare
literas Gallice, manu tua con-
scriptas, easque ad domum meam
mittere per tabellarium; sed hacte-
nus

nus
vald
epi
hibe
qua
7 F

A
ad
ra
dist
olin
era
pot
(me
mo
qui
8

nus frustra eas expectavi; quamobrem
valde vereor, ne Altitudinis tuæ
epistola sit intercepta, (quod Deus pro-
hibeat) vel forsan tabellarius est ne-
quam & nullius fidei. Vale. Die
7 Feb. 1728.

EPIST. LXV.

Audio te fuisse heri in urbe,
cum serenissima Regina nostra,
ad videndas figuras eleganter in ce-
ra ductas, in quibus sine dubio vi-
disti dominam de Shipton, quæ
olim (si fides est adhibenda famæ)
erat fœmina maxime celebris, quæ
poterat prædicere res futuras; sed
(me iudice) erat anus loquax, quæ
more Psittacorum, loquebatur quic-
quid in buccam venit. Vale. Die
8 Feb. 1728.

EPIST.

EPIST. LXVI.

EST in ore omnis populi, aliquem juvenem. valde nobilem, male tractasse suam sororem natu minimam, quamobrem delatus fuit ad summum magistratum, atque parum abfuit quin conjiceretur in carcerem publicum; dic quæso, si quid audivisti de hoc negotio, quia valde velim scire nomen istius pueri. Vale.

Die 9 Feb. 1728.

EPIST. LXVII.

EPistolam tuam stilo Gallico scriptam, magna animi (alacritate, bis, ter, quater, quinquies legi, & de novo eam incipio relegere, ut Deus unus noverit, quando finem facturum sum legendi, adeo ejus lectio est mihi grata; si sæpe ad me scripserit Celsicudo tua, magno honore atque beneficio me afficies, & tu ipse

ipse scribendo disces scribere ; & orthographiam Gallicam magnopere coles. Vale. Die 10 *Feb.* 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. LXVIII.

Cincinni tui adeo eleganter sunt crispati, ut vehementer velim me doceas, quis est tonsor tuus, qui quæso vocatur, & ubi habet domicilium? Quia procul dubio barbam radere acuta novacula optime novit, qui tam egregie artem intelligit concinnandi atque demendi crines tuos. Vale. Die 13 *Feb.* 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. LXIX.

EN habes, discipulorum optime, historiam valde tragicam, de Sacerdote Pontificio, qui persuadere tentavit puero rustico Lutherano amplecti religionem Romanam; sed cum puer ei noluit morem gerere, sacerdos personavit Diabolum, quem in-

E trepide

crepide aggressus est juvenis magna
securi, & sub Diaboli forma, divi-
sit caput sacerdotis in partes du-
as. Vale. Die 14 *Feb.* 172 $\frac{7}{8}$.

EPIST. LXX.

MOnui te heri per literas de du-
ello inter servum rusticum,
& sacerdotem ecclesiæ Romanæ; qui
induens formam Dæmonis, vitam
suam stultissime pro morte muta-
vit: neque est alienum abs re nostra,
ut hodie te certiozem faciam de
pugna in meo horto pugnata inter
duos Gallos, quorum unus erat pa-
ter, alter vero filius, & pater inter-
fectus fuit a filio. Vale. Die 15
Feb. 172 $\frac{7}{8}$.

EPIST. LXXI.

Hesterno die, cum valedicerem
Celsitudini tuæ, hora quinta
me certiozem fecisti, te sine mora
peti-

petiturum tragœdiam de morte Julii Cæsaris, qui occisus fuit in senatu, a Bruto aliisque senatoribus. Dic quæso, an hæc tragœdia magis palato tuo placeat, quam Terentii Comœdia, non Anglice, sed Latine pronuntiata a pueris scholæ Westmonasteriensis. Vale. Die 17 Feb. 1723.

E P I S T. LXXII.

GAudeo ex animo, me nugacibus meis, & de lana caprina literis, provocasse tandem tuam Celsitudinem ad respondendum manu tua, stylo Gallico; quia omnes amici mei atque inimici omnes, uno ore affirmant me esse hominem felicissimum, qui habeo commercium literarum cum inclyto (& quod caput rei est) cum doctissimo Gulielmo, Cumberlandiæ Duce, qui multum superat omnes Principes suæ ætatis, in omni doctrinarum genere. Vale. 18 Feb. 1723.

E P I S T. LXXIII.

R Edditæ fuerunt mihi humanissimæ tuæ literæ, quibus nihil palato meo poterat esse dulcius vel gratius; quod attinet ad Gallorum pugnam ad mortem usque pugnatam, sic se res habuit; Gallinam in eodem horto nive candidiorem habui; hæc discordiæ semina inter eos sparsit, quemadmodum olim pulcherrima Helena causa fuit belli Trojani. Et observes velim, serenissime Princeps, omnia fere magna ab initio mundi bella, a sceminis mota fuisse. Vale. Die 19 Feb. 1728.

E P I S T. LXXIV.

M Arcus Tullius Cicero, cujus epistolas, tanta cum laude & voluptate tua, interpretaris diligenter bis de die; erat vir eloquentissimus, qui poterat persuadere pro suo
li-

libi
it
tavi
20

T
eum
long
Don
fide
hic
lit i
bon
Car
172

U
tion
tuar
nec

libitu, populo Romano; attamen fuit satis infelix, quia caput ei amputavit Marcus Antonius. Vale. Die 20 *Feb.* 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. LXXV.

TU mirifice laudas Julium Cæsarem, & audacter affirmas, eum fuisse omnium imperatorum longe maximum; contra, doctissima Domina L. tollit Hannibalem supra sidera, atque præfert eum Cæsari; hic etenim pestem belli civilis intulit in Italiam; ille vero defendebat bona fide, ad mortem usque, suos Carthaginieneses. Vale. Die 21 *Feb.* 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. LXXVI.

UT vere dicam, nihil mihi hodie in mentem venit, scriptione dignum; attamen mittere ad tuam Celsitudinem aliquid literarum necessarium esse judico, ut te repro-

vocem ; atque laceſſam ad reſcribendum quia literæ tuæ ſunt mihi atque amicis meis omnibus, ſaccharo atque melle dulciores. Vale. Die 22 Feb. 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. LXXVII.

L EGI nudiuſtertius in novellis publicis, ſororem tuam chariſſimam Ameliã, (quæ per meſes tres continuos adverſa uſa eſt valetudine) jam tandem convaleſcere, & prodire foras ambulandi cauſa ; utinam verus ſit rumor, nam ea ſereniſſima Princeps eſt ſpecimen ſua-
viſſimæ indolis, & maximum hujus temporis ornamentum. Vale. Die 23 Feb. 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. LXXVIII.

O Ptime noſti nullum eſſe fœdus ineundum ſine conſenſu duorum : ego fruſtra laboro, atque ad
ravim

ravim clamo, nisi tua Celsitudo ferio valedicat omnibus tuis nugis, & intendat animum tuam ad expediendas epistolas Ciceronis, ante diem natalem clementissimæ Reginae; quod ut facias (facies quemadmodum spero) iterum atque iterum te submitte atque peramanter rogo. Vale. Die 26 Feb. 1728.

E P I S T. LXXIX.

HERI factor meus, quemadmodum promisit, tradidit mihi vestimenta nova, die natali induenda, (si bene valeam.) Adeo sunt nitida (crede mihi) ut nisi omnibus esset notum me tuum esse pædagogum, forsan multi putarent me esse aliquem magnæ notæ; dic mihi quæso te, quomodo incedes tu, isto die? An rubris, cæruleis, flavis, vel diversicoloribus vestibus es vestiendus? Vale. Die 27 Feb. 1728.

E P I S T. XXC.

INfinita tibi debeo beneficia, plura
tamen Celsitudini tuæ debere ve-
lim; sed certiorum te facio, nihil
hoc tempore matutino petam, nisi
id quod nequaquam honeste mihi
negare potes, si famæ tuæ consulis;
rogaturus etenim te sum iterum at-
que iterum, ut mentem intendas tu-
am, quantum poteris maxime, ut
recte interpreteris epistolas tres Mar-
ci Tullii Ciceronis. Vale. Die 28
Feb. 1723.

E P I S T. XXCI.

HIC mensis Martii dies primus,
est meis gentilibus Cambrobri-
tanis, totius anni longe felicissimus,
quia summa animi alacritate cele-
brant hodie nativitatem Carolinæ no-
stræ, omnium Reginarum sine dubio
optimæ, & colunt memoriam quo-
que

que Sancti Davidis; qui porro viridi ornatus, in magno bello superabat Anglos: quamobrem populares mei in pretio habent hanc herbam semper viridem, ut pulcherrimum animi constantis signum; contra Angli in odio habent porrum, neque ejus odorem ferre possunt, Vale. Die primo optimo mensis Martii. 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. XXCII.

Satis vidi hesternam diem maxime tibi fuisse gratam, & tu facile intelligere poteras, eandem mihi esse dulcissimam. Precor D. O. Max. ut sospitet clementissimam nostram Reginam per multos continuos annos; & ut primus dies Martii recurrat sæpissime: quia te certiore facio, nunquam dabis operam studiis, die natali nostræ Reginæ, & die festo Sancti Davidis. Vale. Die 2 Martii 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T.

E P I S T. XXCHII.

GRatulor tibi tantam felicitatem in epistolis Ciceronis interpretandis; brevi tempore aggrediemur Plinium, qui integrum exaravit volumen epistolarum, stilo eleganti atque perspicuo scriptarum; quæ omnes, ausim affirmare, palato tuo erunt gratissimæ; post hæc, alios authores qui dederunt literas ad amicos, examinabimus diligenter. Vale. Die 3 *Martii* 172 $\frac{1}{8}$.

E P I S T. XXCIV.

DUO legati Reipublicæ Hollandiæ, magno concursu suorum gentilium comitati, ex Turre Londinensi, ad Regium Palatium (vulgo *Somerset House*) hodie venerunt, ubi splendide sunt tractandi, per spatium tridui, posthac convenient Dominum Regem atque Reginam, iisque bene

bene
Dux
ut
& d
ravi

J
non
(qu
us
mas
adh
nec
cere
Val

S
ex
Æg

bene precabuntur: neque tu, inclyte
 Dux, prætereundus es insalutatus:
 ut habeant quod de tuis virtutibus,
 & de tua doctrina, referant suis Ba-
 tavis. Vale. Die 5 *Martii* 172 $\frac{1}{2}$.

E P I S T. XXCV.

JAM diu nihil ad me dedisti lite-
 rarum, pro more solito, itaque
 non possum non timere, ne forsan,
 (quod Deus prohibeat) tabellarius tu-
 us laboret podagra; quare si me a-
 mas, rogo te iterum atque iterum,
 adhibe alium servum bonæ fidei, do-
 nec alter tardipes incipiat convales-
 cere, ne cesset tua scriptio epistolica.
 Vale. Die 6 *Martii* 172 $\frac{1}{2}$.

E P I S T. XXCVI.

SEPTem mundi miracula numera-
 bat veneranda antiquitas, quæ
 ex ordine sic habeto, Pyramides in
 Ægypto, Labyrinthus Dædali, muri
 Ba-

Babylonis, Mausoleum vel Sepulchrum
Cariæ Regis, Templum Dianæ Ephesi,
Colossus Jovis Olympii in Insula Rho-
do, Templum Solomonis. Et nostra
tandem ætas peperit octavum. Ver-
bum sat sapienti. Vale. Die 7 *Mar.*
172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. XXCVII.

Celsitudo tua nudius tertius promi-
sit sponte tua, ad me dare aliquid
literarum, atque hodie bene mane
accepi tuam epistolam, non penna
scriptoria sed penicillo exaratam; &
profecto tanta in te est bona fides,
ut digito auriculari potius scriberes,
quam ut meam expectationem fal-
leres. Vale. Die 8 *Martii* 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. XXCVIII.

Audio plures latrones nequissi-
mos, qui viros bonos de nocte
aggrediebantur eos spoliandi causa,
esse

esse captos a lictoribus, & in carceres coniectos; donec suo tempore rapiendi sunt ad furcam. Vale, Deus nos omnes sospitet a latronibus. Die 9 Martii 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. XXCIX.

Nuper me certiore fecisti tuam Celsitudinem ab epistolis longioribus. Esto bono animo, te quaeso, in futurum etenim, ea brevitate, ut nihil brevius vel compendiosius esse possit. Vale. Die 11 Martii 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. XC.

GAudeo mirum in modum epistolas Angeli Politiani tibi esse gratas; sunt profecto magnopere elegantes atque breves; ut non mirer eas esse gustui tuo saccharo atque melle dulciores; Erasmi quoque literae adeo sunt intellectu faciles, & acu-

acumine plenæ, ut earum authorem,
velis nolis, amare debeas. Vale.
Die 12 *Martii* 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. XCI.

Cives Attici vel Athenienses, res
parvi momenti atque nugæ
multis verbis exprimere callebant;
contra Lacedæmones vel Lacones
maxima negotia, verbo uno vel al-
tero facillime expediebant; dic, ama-
bo, suavissime Princeps, an vis ut
ego stilo Attico utar, vel Laconico?
Vale. Die 13 *Martii* 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. XCII.

Rumor est sparsus per totam ur-
bem, Principem Frisiæ, bre-
vi tempore in hanc Aulam esse vo-
laturum: Quatuordecim abhinc an-
nos, vidi eum peramanter valedicen-
tem serenissimis tuis Annæ atque A-
meliæ sororibus; erat tum trimulus,
opti-

optin
form
hujus
Ultra
diis i
chio
mus
dum
rime
Mar

S

N
tem
Æn
hab
ius
riur

optime formatus & bellus, ut nihil formosius esse possit; serenissimum hujus patrem multos abhinc annos, Ultrajecti ad Rhenum novi, ibi studiis incumbentem: erat Princeps brachio fortis, & rei militaris peritissimus; sed nescio quo infelici fato, dum in curru trajiceret aquas, miserrime fuit suffocatus. Vale. Die 14 Martii 1728.

E P I S T. XCIII.

SAlve mi Gulielme Dux charissime. Vale. Die 15 Martii 1728.

E P I S T. XCIV.

NOVI Celsitudinem tuam optimum esse somniorum interpretem; utinam velis interpretari hoc Ænigma. Quod sic habeto: Pater habet duodecim filios, & quisque filius habet triginta filias, quæ moriuntur quotidie, & tamen vivunt.
Eris

Eris mihi Œdipus, si hæc recte explicueris. Vale. Die 16 *Martii* 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. XCV.

ME miserum! stupidus sum, & stupidus ero usque ad mortem; natus enim fui in libris, nutritus quoque in libris, devoravi multa volumina græca & latina; attamen ut verum fatear, ad hunc usque diem non novi viginti quatuor literas. Tu si nosti hujus animalis nomen, charissime Dux, eris mihi non tantum Œdipus sed etiam magnus Apollo. Vale. Die 18 *Martii* 172 $\frac{7}{8}$.

E P I S T. XCVI.

FAMA fert magnum fuisse terræ motum in Scotia, & terram ita saltasse, tripudiasse, & titubasse, ut homines ejicerentur ex lectis, & alii ambulando, sæpissime ea caderent; quia non poterant stare recto

recto talo; plures abhinc annos semel sensi terræ motum, cum tota domus concutiebatur; & magnopere timebam, ne actum esset de me, & de tota familia. Vale. Die 19 Martii 1728.

E P I S T. XCVII.

Magna laudatio te manet, si me docere possis, cujus generis est hoc animal, dic, quæso, an est bipes, quadrupes, volucris, vel piscis? Tempore matutino incedit quatuor pedibus, meridiano duobus, vespertino verum tribus pedibus. En, Dux illustrissime, habes pulcherrimam occasionem monstrandi magnum acumen tui ingenii. Vale. Die 20 Martii 1728.

E P I S T. XCVIII.

EST proverbium vulgare in ore omnis populi, pessimum esse
F im-

imperatorem qui sibi imperare non potest, quoniam impossibile est vincat hostes multos, qui unum superare non novit: Alexander ille magnus, ut armis invictus laudatur; ita ira victus, culpatur ab omnibus. Gaudeo magnopere te jam esse egregium imperatorem domi tuæ, & summa cum dignitate dominari animi tui affectibus. Vale feliciter. 21 Martii 1722.

E P I S T. XCIX.

TE semper omnibus in rebus expertus sum amicissimum atque benevolum; si qua unquam in re, tuo favore atque gratia opus fuit, nunc profecto est maxime; sed quoniam est negotium maximi momenti, non per tempus licet rem totam scribere in hac brevissima Epistola Laconica; sed ego ipse quantocyus tibi coram exponam, verbis quam plurimis; & quemadmodum spero, libenter mihi in-

infe
Val

S
mel
bala
sa,
bon
qua
rede
tuu
sole
oscu

L
letu
episc
ma
vos;

inservies in hoc articulo temporis.

Vale. Die 22 Martii 1728.

EPIST. C.

STAT apud Dominum Regem
atque Reginam, sine mora A-
meliam, serenissimam sororem, ad
balneum, recuperandæ sanitatis cau-
sa, mittere; eam comitantur omnes
boni, ardentissimis suis precibus, ut
quantocyus convalescat, & ad te
redeat, sana, hilaris, ruens in collum
tuum, libando tibi, quemadmodum
solebat anno superiore, centum mille
oscula. Vale. Die 23 Martii 1728.

EPIST. CL.

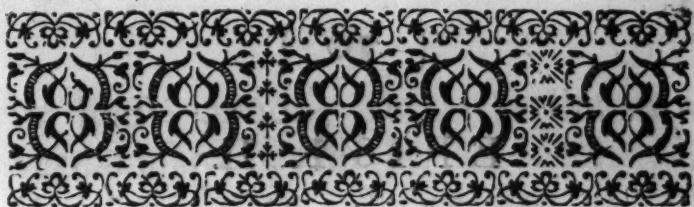
DIC quaeso, charissime Dux, si-
quid audivisti, de adversa va-
letudine illustrissimi præsulis Archi-
episcopi Cantuariensis, quia heri fa-
ma tulit eum cessasse esse inter vi-
vos; sed magnopere spero, famam

hac vice esse mendacem ; valde etenim est vir bonus, doctus, tui amantissimus, atque dignus (si Deo placuerit) ut vivat per multos annos, ad regendam Ecclesiam Anglicanam. Vale. *Die 24 Martii 1728.*

EP. I S T. OH.

DEDI ad te charissime Dux, centum præterpropter epistolâs, nisi fallor, quæ omnes Celsitudini tuæ, a tabellariò meo bona fide redditæ fuerunt, quasque tu docte satis in linguam vertisti vernaculam; si tibi videtur, cessabimus ab literarum commercio, ad mensem unum vel alterum, ut eas, quas exaravimus, de novo repetamus. Si me amas, curavit quam optime valeas. Vale. *Die 25 Martii 1728.*

SERE-

SERENISSIMAE DOMINAE
M A R I Æ,

Magnæ Britanniae Principi.

Serenissima Domina.

NOVI te esse bene ver-
satam in geographicis;
ideoque tua cum venia
proponam tibi quæsti-
ones duas: primum,
dic mihi, quot sunt Impera-
tores in Europa? secundum, dic
quæso, quot sunt Reges? Vale. Aug.
1730.

EPIST. II.

SUNT in Europa nostra Imperatores tres, Imperator scilicet Turcarum, Russorum, atque Germanorum. Reges vero novem, Rex scilicet Magnæ Britanniae, Galliae, Hispaniae, Sardiniae, Daniae, Sueciae, Prussiae, Poloniae, atque Portugalliae vel Lusitaniae. Vale.

EPIST. III.

Pisces manu tua capti nudiustertius erant sapidissimi; sed epistola tua, heri mihi reddita, erat multo sapidior & palato meo gratior. Vale.

EPIST. IV.

HEri post meridiem optime vertebas epistolam Latinam Anglicè; ideoque vehementer te quaeso,
ut

ut hodie quoque veritas in linguam vernaculam has sex lineas sine mora. Quod si feceris, (facies sine dubio) ego multum tibi debebo, & eris subito caput liberum. Vale.

EPIST. V.

Vidisti cursum equestrem hodie mane; dic mihi quæso, quis equus fuit victor? An erat ater vel albus? quænam habuit signa? an habuit stellam in fronte, vel caudam longam? & quem habuit dominum? quia ego plane sum ignarus, & nihil novi de hoc negotio. Vale.

EPIST. VI.

Gulielmus Cumberlandiæ Dux, frater tuus charissimus, hodie finem ponet versioni Anglicæ Sexti Rufi: Si tibi placet, tu potes legere hanc brevissimam & elegantissimam historiam populi Romani a principio usque ad finem. Vale. EPIST.

E P I S T. VII.

EGO rogo te submisſe & vehementer, ut commendes Domino Regi atque Reginae Gulielmum Ducem, quia hodie non fuit diligens, ſed ipſa diligentia. Expedit magnum penſum & utile; totum enim librum hiftoricum vertit in linguam vernaculam: & ſi recte iudico, juſtum eſt habeat aurum & argentum pro laboribus ſuis. Vale.

E P I S T. VIII.

EGO ſpero te daturam operam tuis ſtudiis toto pectore, quia craſtina die ibis venatum cum Domino Rege & Regina; & tu bene noſti quod expedire debes penſum duplex, alioquin ego te conveniam bene mane hora octava matutina. Vale.

E P I S T.

EPIST. IX.

TU vitam agis felicissimam, videbis enim cursum equestrem. Ego cogor manere domi, quoniam non est mihi equus neque currus: & ambulare non possum, quia vehementer pluit. Vale.

EPIST. X.

AUdivi heri a Domina *H.* te acturam Tragoediam de morte Catonis, qui sibi intulit violentas manus: dic mihi quæso, si hoc verum est; quia valde velim esse spectator hujus actus, ut sit mihi materia nova laudandi Mariam Principem. Vale.

EPIST. XI.

GRatulor tibi, gratulor mihi, gratulor omnibus nobis, quoniam

niam fuisti hodie mane tui juris ante horam undecimam, & habuisti potestatem ludendi per duas horas continuas. Tu bene vides fructus dulces diligentiae tuae. Vale.

EPIST. XII.

UTinam repetas diligenter tuum pensum sine titubatione, alioquin debes de novo legere, quod tibi non erit gratum. Ego serio loquor, non per jocum. Vale.

EPIST. XIII.

Balæna est princeps piscium, & regnat in mari, & nemo audet illi resistere. Aquila regnat in aëre, & est princeps avium. Denique Leo est rex omnium quadrupedum, & imperat bestiis terræ. Vale.

EPIST.

EPIST. XIV.

DIC quæso quid velis ad prandium: si amas pisces; dabo salmonem, carpionem, truttam & anguillam. Si autem amas aves; habebis parvam gallinam bene cocctam, & duas perdrices. Vale.

EPIST. XV.

SI tua serenitas Regia vult ludere, & esse sui juris die Saturni; tu debes studere vehementer, & expedire pensum duplex: hoc est præceptum expressum Domini Regis, atque Dominae Reginae. Ego te moneo ut abstineas a tuis nugis: non jocor, sed amice & serio loquor. Vale.

EPIST.

EPIST. XVI.

Audio te bene dedisse operam studiis sub ductu Domini P. qui vehementer te laudat, & admiratur tuam diligentiam: ego spero quod toto tuo pectore dabis quoque operam studiis Latinis.

EPIST. XVII.

REM miram habeo tibi dicendam: Celsissima Louisa, soror tua, optime dedit hodie operam studiis, & promptissime numeravit Latine ab uno usque ad centum, sine minima titubatione. Rogo te, laudato eam apud Reginam; & mihi gratum facies, ut nihil gratius esse possit. Vale.

EPIST.

EPIST. XVIII.

EST voluntas potentissimi Regis Magnæ Britanniae, ut Maria Princeps, cum sorore Louisa & Guilielmo Duce, præstent pensum duplex; ideoque ad te scribo non unam epistolam sed duas: & post meridiem habebis quoque binas literas; alioquin cras tibi nullus dies festus est sperandus, nulla potestas ludendi. Vale.

EPIST. XIX.

TUA Serenitas non amat literas Latinas, quia nolebas hodie mane legere meas epistolas, quamvis essent faciles atque breves. Rogo tuam Altitudinem, ut sis exemplar modestiæ & diligentiae, alioquin non plus ad te scribam. Vale.

EPIST.

EPIST. XX.

LEGI epistolam tuam Latinam
bis, ter, quater, quinquies, &
de novo legam millies, quia est dul-
cior saccharo & melle, & meo pala-
to grata. Stylus tuus est clarus &
facilis, non obscurus nec perplexus.
Vale.

EPIST. XXI.

EGO novi te esse divitem, ac ha-
bere aurum & argentum, &
multas res pretiosas in tua possessione.
Tu, optima Domina, bene nosti,
me esse pauperem: rogo te, da mi-
hi mille aureos, & laudabo te toto
meo pectore.

EPIST. XXII.

EST puella nobilis in hac domo,
quæ potest loqui Gallice, Ger-
manice

manice
Maris
hæc
tibi n

IG
t
& stu
em f
ignav
festu

H
pecto
tum:
am
modu
Vale

manice & Latine: rogo te, optima Maria, dic mihi, quomodo vocatur hæc egregia virgo, & gratias agam tibi maximas. Vale.

EPIST. XXIII.

IGnavi amant diem festum; sed tu non es ignava, sed diligens & studiosa; ergo non vis habere diem festum. Frater tuus aliquando est ignavus, & sine dubio amat diem festum. Vale.

EPIST. XXIV.

HERI nolebas studere, ludebas, nugabaris, & saltabas toto pectore, quod mihi fuit valde ingratum: serio loquor, non possum tuam Altitudinem laudare, quia hic modus agendi non est laudabilis. Vale.

EPIST. XXV.

SI judicas me esse bonum co-
quum, te moneo ut cæna tua
sit modica; ede duas alas alaudæ
cum frustulo panis, & bibe pocu-
lum aquæ limpida; tum compone te
in lecto, & dormito ad horam sep-
timam matutinam: si hæc cæna tibi
placet, erit mihi gratum. Vale.

EPIST. XXVI.

SErenissimus Gulielmus, frater tu-
us charissimus, vertit historiam
Romanam Sexti Rufi in linguam
Anglicam, quam proposuit dedicare
clarissimo tuo nomini, ut sit monu-
mentum fraterni amoris erga te maxi-
mum. Vale.

EPIST.

E P I S T. XXVII.

SÆPE loqueris de legendis Corderii dialogis, laudo tuum propositum: Corderius est certe liber optimus. Post septimanas tres leges hunc libellum a principio usque ad finem. Vale.

E P I S T. XXVIII.

EGO spero te non ivisse venatum die Saturni, quia pluebat vehementer atque dense; & audio equos titubasse & excussisse suos equites in terram. Quæso tuam Serenitatem, dic mihi amice, si hæc sunt vera necne? Vale.

E P I S T. XXIX.

Celiffimus Gulielmus, frater tuus chariffimus, dedit mihi dono uvas dulcissimi saporis: quæso te, da

G

tu

tu quoque racemos duos Præceptori tuo, qui scribit ad te Latinas epistolas bis de die. Vale.

EPIST. XXX.

PER brevitatem temporis non possum ad te scribere prolixas epistolas; sed verbum fat sapienti. Quæso te, verte in linguam Anglicam has brevissimas epistolas, & eris tui juris ante horam duodecimam. Vale.

EPIST. XXXI.

Quomodo res tuæ procedunt? Dic mihi si amas linguam Latinam? si tibi placet, proponam tibi quæstiones sex:

1. Quis creavit mundum?
2. Ex qua materia creavit Deus mundum?
3. Quot sunt elementa?
4. Quando splendet sol?
5. Quando

5. Quando splendet luna?

6. Quot sunt planetæ?

Optima Maria, si potes has lineas explicare, eris tui juris, & non plus studebis hoc tempore. Vale.

EPIST. XXXII.

ALiquis mihi dixit, charissimam sororem tuam Carolinam laborare pedibus ex titubatione, cum ambularet foras. Quæso te, dic mihi, quomodo valet? & cave tibi ne titubes currendo immodice. Vale.

EPIST. XXXIII.

Candide atque submisse dicam tibi, quid de tua Serenitate judicem, nisi fallor, fatigata es legendo epistolas meas: quod si hoc est verum, ego quoque ero fatigatus scribendo: & necessarium est, ut convertas mentem tuam ad explicandos Corderii dialogos. Vale.

E P I S T. XXXIV.

TU prodis foras quotidie hora septima matutina cum charissima sorore Louisa, & redis domum hora octava ad studia promovenda: hoc modo tu curas prudenter & sanitatem corporis & culturam bonæ mentis. Vale.

E P I S T. XXXV.

Promissisti iterum atque iterum laudare sororem Louisam toto tuo pectore coram Rege & Regina, quia pergit bene agendo: sed quid hoc sibi vult? tuâ Serenitas non stat promissis suis; debes eam laudare sine môra, alioquin ego te non laudabo. Vale.

EPIST.

E P I S T. XXXVI.

NON possum hodie ad tuam
 Altitudinem scribere prolixam
 epistolam propter brevitatem tem-
 poris: ideoque cura diligenter tuam
 valetudinem, & pergito bene agen-
 do. Vale.

E P I S T. XXXVII.

PRecor Deum Optimum Maxi-
 mum, ut dies crastinus non sit
 pluviosus, sed serenus, ut tua Sere-
 nitas prodeat foras in curru, cum
 Domina Regina & sororibus tuis, ad
 capiendum magnum cervum, qui
 pedibus est celer, sed canes multo
 celeriores, Vale.

E P I S T. XXXVIII.

SOL in cœlo splendet de die, lu-
 na splendet de nocte: sed tu
 G 3 doctif-

doctissima Maria ornamentum fœminini generis, splendes de die & de nocte, in modestia, bonitate, prudentia, & aliis virtutibus innumeris, Vale.

EPIST. XXXIX.

SALVE Optima Maria Princeps; profint tibi tres pastus 'de die: jentaculum, prandium & cœna; & tibi precor mentem sanam in corpore sano! Vale.

EPIST. XL.

EST elegantissima Domina in hoc palatio, quæ non habet octo annos, quem totus populus amat & admiratur: non est bona, sed bonitas; non diligens, sed ipsa diligentia. Vale.

EPIST.

EPIST. XLI.

TUA Serenitas omnia novit, quæ geruntur in hac aula; rogo te, dic mihi, an aditum habuerit legatus potentissimi Regis Prussiæ hodie conveniendi clementissimum Dominum & Regem nostrum? si vis monere me, utrum hoc verum sit necne; gratum mihi facies, ut nihil gratius esse possit. Vale.

EPIST. XLII.

SI memoriæ mandaveris orationem quam Dominus Jesus docuit discipulos suos, eris hoc tempore matutino tui juris. Pensum est valde modicum, quia eam memoriter Gallice bene retines, necnon Anglice; & justum est, ut Latine quoque ediscas hanc divinam precandi formulam. Vale.

E P I S T. XLIII.

EGO testis sum tuæ diligentiae in promovendis tuis studiis, quoniam heri post meridiem scripsisti elegantissime orationem Dominicam Latine. Quæso te, serenissima Princeps, scribe de novo exemplar unum; & mihi gratum facies. Vale.

E P I S T. XLIV.

ROGO te, charissima Maria, abstine ab omni ludo & nugis, & esto exemplar industriæ & bonæ indolis; quia soror tua natu minima te imitatur in rebus omnibus. Si tu ludis, illa ludit; si tu nugaris, illa nugatur; si tu es modesta, illa erit modesta. Vale.

EPIST.

EPIST. XLV.

OMnis populus affirmat Regem
 atque Reginam brevi tempore
 ituros esse Richmondam, & ibidem
 mansuros per tres septimanas. Si hoc
 verum est, ego ambulabo tecum in
 horto tempore matutino, si tibi erit
 gratum, quia valde amo ambulationem
 matutinam. Vale.

EPIST. XLVI.

TU debes expedire magnum pen-
 sum, quia tuum nomen est
 illustrissimum in republica literaria,
 & ubique habes buccinatores tuæ
 laudis. Soror Louisa est adhuc par-
 vula, pensum parvum ei sufficit.
 Vale.

EPIST.

EPIST. XLVII.

OMnia promissa sunt præstanda ;
 hodie mane promisi tuæ Alti-
 tudini epistolas duas ; ego præsto
 quod promisi ; ideoque sum vir bo-
 næ fidei, quia sto meis promissis.
 Sta tu quoque tuis, optima Maria,
 & ero buccinator laudum tuarum.
 Vale.

EPIST. XLVIII.

Multa tibi debeo, diligens fuisti
 hodie mane & benigna ; per-
 ge, te quæso, bene agendo, quia
 plura tibi debere volo. Ignavis pu-
 eris atque puellis ego nihil debere
 volo, quia natura sum laboriosus, &
 non amo fucos atque fungos. Vale.

EPIST. XLIX.

Dominus Dux, frater tuus serenissimus (celissimus) hodie mane capiebat magnum piscem duos pedes longum, quem dono dedit charissimæ suæ sorori Ameliæ in prandium; vidi eum vivum & in corbe ludentem. Vale.

EPIST. L.

NISI tu repetas duas paginas, non habebis diem festum; non habebis bonum jentaculum, neque prandium, neque cænam, neque potestatem ludendi. Sed si bene des operam studiis, habebis aurum & argentum, & te laudabo semper. Vale.

EPIST. LI.

HÆC pluvia est grata omnibus, quia pulvis est molestus oculis,

lis, neque Dominus Rex audet ire venatum, ne titubent equi propter terræ ficcitatem. Sed tu Serenissima Domina sine dubio semper amas tempus serenum. Vale.

E P I S T. LII.

PER tres dies continuos ludis, venaris, cursus equorum spectas, uno verbo, nihil agis in studio bonarum literarum: si hoc modo pergis, non facile addisces linguam Latinam. Vale.

E P I S T. LIII.

HERI post meridiem tu agebas comœdiam in hoc cubiculo, tenentem pedum in manu dextra, acsi esses custos ovium; soror Louisa eandem agebat personam; Cumberlandiæ Dux erat cursor; & virgo aliqua, quam ego non novi, erat vestita vestibus albis, acsi esset sacerdos aut spectrum. Vale. ORA-

ORATIO

DE

ORIGINE & PROGRESSU

Christianæ Religionis

A P U D

B R I T A N N O S.

Habita die natali Serenissimæ Principis

W A L L I Æ.

Primo die Martis, 1716.

EDITIO TERTIA.

Autore J. T. PHILIPPS.

ORATIO

D E

ORIGINE & PROGRESSU

Christianae Religionis

A P U D

BRITANNIA

Habitu die natalis Principis

WALLIS

Primo die Martii, 1716.

EDITIO TERTIA.

Amstel. J. T. PHILIPPS.

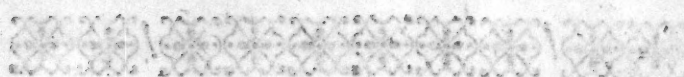
Odarium Cambrobritannicum.

YCymry mwynion mēdrys
Meun rhynewedd daun a dysc
Duw heddu yn rhodd anfonodd
Twysoges yn ein mysc.

E in gwared rhag pabyddiaeth
A Distriu tîr ein gwlad
Trwy audwr fradwr dyrys
Heb gantho fam na thâd.

Duw gatwo y wîr winwydden
Ai holl Hiliogaeth hardd
Tro fyddo dydd gwyl Ddewi
A Cennin Gwyrdd meun Garrdd.

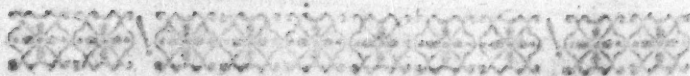

Ochoriwn Cambrobr. tannicm.

Y Cyntw mwyntion madyys
 Meon rhywedd dan a dyle
 Duw heddu yn rhodd antonodd
 T wyloges yn ein myle.

E in gwared rhag pabyddiaeth
 A Distin or ein gwlad
 T wy andwr ffrdwyr dyrys
 Heb garcho tam na rhad.

Duw garwo y wir winwydden
 Ai holl Hiliogach bardd
 Tro syddo dydd gwyl Ddewi
 A Cennin Gwydd meun Gwadd.

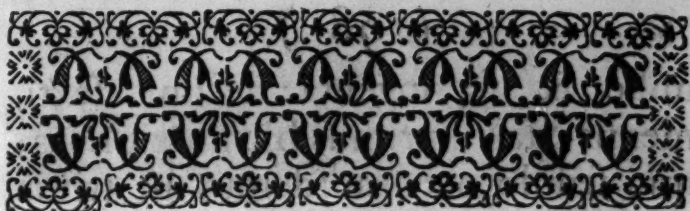
C

B

acco

fæ
 bu

ORATIO

D E

ORIGINE & PROGRESSU

Christianæ Religionis

A P U D

BRITONE S.

IRI Britones antiquitate generis, mitra, toga, vel armis splendentissimi, cujuscunque denique ordinis vel dignitatis, incolæ, accolæ, cives, hospites, quotquot estis.

Quod felix faustumque sit universæ patriæ, ecclesiæ, & nobis omnibus, revertentis hujus Anni post
H mille

mille & septingenta decimi sexti,
 mensis Martii primus hic illuxit Dies;
 quo sedulo operam demus ut tristitia
 & feralia ne nominentur quidem; si
 quid enim unquam, Dei beneficio
 atque munere, datum fuit Britannis,
 quo merito atque optimo jure gau-
 derent, id profecto illis accidit hodi-
 erno die, quo cum primis Sancti Da-
 vidis Menevensis Archiepiscopi reco-
 limus memoriam, viri pietate erga
 Deum & erga patriam, maxime con-
 spicui. Insuper, quod profecto ca-
 put rei est, celebramus hodie nata-
 lem diem Serenissimæ Dominae Caro-
 linæ Brandenburgicæ, Walliæ Prin-
 cipis, antiquitate generis, bonis for-
 tunc, corporis forma, & animi do-
 tibus, locupletissimæ: de quibus si-
 gillatim mihi esset dicendum, nisi
 nimis verear, sancti viri Manibus,
 Optimæ Principis virtutibus, vobis
 omnibus, ipsimet mihi denique, me
 minime placiturum; & quod ampli-
 us dicam, valde metuo, ne forsitan
 eandem

eandem referam responſionem, quam retulit olim, non ſine multo ſale, Herculis Laudator aliquis imprudentiſſimus, reſpondente ex adſtantibus nonnullo, *Ecquis eſt hominum, quæſo te, qui non laudat, qui non adamat, & mirum in modum non admiratur Herculem, niſi bipedum qui ſunt longe inutiliſſimi?* Quamobrem aliud proponendum eſt mihi hoc tempore Argumentum, quod, quemadmodum ſpero, gratum erit Convivis Eruditis, quam quod gratiſſimum; ut non minus animo quam ventre delectemur, quemadmodum memoriæ eſt traditum de Pomponio Attico, qui ſine aliqua lectione nunquam cœnare ſolebat. Audiviſtis, Auditores, hoc matutino tempore Eloquia Dei, in lingua Cambrobritannica, in hac Metropoli, & per ſparſas hujus Regni Provincias, olim Vernacula, & veſtro beneficio, Viri Generoſiſſimi, Poſtliminii Jure revocanda. Sed quia varietas delectat, Latino ſermone de ortu & progreſſu

Christianæ Religionis apud Britan-
nos, constitui hoc tempore perorare
coram. Quamobrem vos quæso, ex-
cite atque expergefacite animos
vestros, quæque de rebus omnium
gravissimis dicere ingrediar, ut peni-
tus percipiatis, navatote operam quan-
tum potestis maxime. Majores no-
stri, Insulæ hujus aborigines, ea quæ
nobis divinitus affulfit, æternæ verita-
tis luce caruerunt; nihilominus ta-
men, cum admirabilem innumerabi-
lium stellarum, sine ulla erratione
decurrentium, varietatem notaverint,
facile intelligebant Præpotens ali-
quod Numen esse oportere, Im-
mensum, Infinitum atq; Sapiens, a
quo rerum universitas, & a princi-
pio constituta esset, & ejus consilio
& voluntate regeretur. Postquam
autem humani generis redemptionem
Servator gloriosus confecisset, primis
temporibus post Christi resurrectio-
nem, viri Apostolici Incolis hujus
Insulæ salutarem Evangelii Doctri-
nam

nam promulgare voluerunt, annis bene multis, antequam Petrus venisset Romam, teste Baronio aliisque Historicis Pontificiis; quare non est quod laboremus, an historia sit vera, vel antiqua traditio, cum in hoc negotio confidentes habeamus reos. Sub Imperatoribus Romanis propagata fuit Christiana Religio, & Diocletiana persecutione, Martyrum nostrorum irrigata sanguine, magis magisque viguit. Constantinus Magnus, in gremio Ecclesiæ Britannicæ edoctus, primus fuit Imperator Christianus, cui pontifices Romani, quicquid habent potestatis, merito acceptum referunt; & si sana mens inesset eis, quibus maxime inesse debet, grata voluntate colerent Ecclesiam Britannicam, quæ tot & tantis beneficiis beavit Romam: sed perit quod facis ingrato! Doctrina Christiana, quemadmodum a viris Apostolicis recepta, ita immutata mansit ad adventum gentis Saxonicæ, quæ ad media seculi quinti, Britanniam

niam appulerunt, qui hæc terras
limpidissimis Evangelii scaturigini-
bus irrigatas invenerunt, qui cum
vi & armis, multas Provincias sub
ditionem suam redegerunt, integra
mansit Religio inter incolas, pen-
dendo tributum victoribus, quemad-
modum postulant mores bellici, cum
quibus brevi tempore post coalue-
runt; ex quibus clare patet Doctri-
nam Christianam inter Anglosaxones
fuisse notissimam quinquaginta vel
eo amplius annis, antequam Augu-
stinus Monachus, turpis lucri spe,
& dominandi libidine ductus, oras
appulerit Britannicas; sexto quippe
seculo venit homo vafer & ventosus,
ad invadendam nostram Ecclesiam,
erigendo novum Archiepiscopatum
in ipsa Archiepiscopi Londinensis
Diœcesi quamobrem ipso facto Schis-
maticus sed homo superbus, hisce
malis artibus minime contentus, quin
& Ecclesiam Cambrobritannicam igne
& ferro persequutus est, instigando
Edel-

Edelfredum Northumbriæ Regem, ut bella inferret Cambriſ: quod bello, in defendenda Primitivæ Eccleſiæ Diſciplina, contra reptitias Rômiæ innovationes, bis mille, præter prop- ter, viri Eccleſiaſtici vitam cum morte mutare non dubitarunt, quo- rum crudeliſſima cædes, ſine ultione non diu manſit: Cadwallus quippe Walliæ & Cornwalliæ Rex, Edel- fredum ad fluvium Humbriam uſ- que ingenti ſtrage proſligavit, Eccle- ſiamque Britannicam, in iſtis regi- onibus ſtabilivit, quam & Oswaldus Rex, ab Aidano Epifcopo Britannico edoctus, poſtea coluit diligenter. Reg- num Cantii non armis, ſed pactis, ceſſit Saxonibus, manente ibidem in- tegra Chriſtiana Religione, cum no- vis hoſpitibus communicanda; Lin- gua Saxonica per ſpatium 50 anno- rum Britannis familiari reddita, vel Britannica Saxonibus, quod & in aliis hujus Regni Provinciis procul- dubio obtinuiſſe affirmare aſſim; ita

ut omnes facile intelligant, Evangelium apud Saxones non Romano, sed ministerio Britannico fuisse propagatum; cum verum sit quam quod verissimum, populum Britannicum in Loegria & Albania, nullo modo fuisse deletum, vel sedibus suis expulsum. Si excipias viros Nobiles nonnullos, qui in Cambriam sese receperunt, ceteri victricibus Saxonum legibus, salva sua Religione, sese submiserunt: quem morem, sine ulla exceptione loci atque temporis, obtinere novimus. Hinc manifestum est consequens, incolas Angliæ & Australis Scotiæ, lingua tantum, non sanguine, non moribus, a Cambrobritannis esse distinctos, ita ut quotquot estis, Britanni sitis origine; Romani, Saxones, Dani, Normanni, nullam fere, vel levissimam certe mutationem in magna gente efficere potuerunt; invasiones quippe Peregrinorum, inundationis adinstar, brevi tempore, per agros longe lateque diffunduntur, sed cito transeunt,

transeunt, atque flumen suo alveo
 decurrit iterum, colluviei per cam-
 pos, hinc inde vestigiis aliquibus re-
 manentibus. Quod si ita res se ha-
 beat de ortu Religionis Christianæ,
 ejusque propagatione, inter Majores
 nostros, avetis scire Auditores, unde
 zizania Ecclesiæ Romanæ, ita ut in
 nulla Regione majorem protulerint
 segetem, quam in agris Britannicis?
 Responsio est in promptu: invaden-
 do rapacibus manibus rem alienam;
 feriundo optimos Principes Excom-
 municationis fulgore; ignorantiam
 crassissimam fovendo, cujus benefi-
 cio adulterinas suas merces majore
 venditarent pretio; omni denique
 turpissimi ambitus genere, quibus &
 hodierno die utitur astutia Episcopi
 Romani; sed quod præter cæteras
 machinationis rei Pontificiæ omni
 tempore inservire novimus, est doc-
 trina illa rudis & incondita, vel ut
 clarius dicam, plane Judaica, qua
 attribuitur Papæ, quicquid Judæi
 suo,

suo, quem frustra somniant, &
 usque expectant, Messia. Extollunt
 enim suum Pontificem supra Reges
 & Imperatores, attribuendo illi im-
 perium plane singulare & absolutissi-
 mum. Quod ut efficerent, Scriptu-
 ra Sacra opposita fuit Theologia
 Ecclesiastica, Juri Civili autem &
 Edictis Caesarum, oppositum fuit Jus
 Canonicum, quam malefanam Doc-
 trinam tempore *Caroli Secundi* quin-
 ta Monarchia expectatores inter nos
 profitebantur palam; neque hodie
 desunt homines, specie tenus Ecclesiae
 Anglicanae commodo & caritate duc-
 ti, qui multos hunc in finem effutiunt
 Sermones plane inconditos, sed intus
 & in cute homines si introspexeris,
 dominandi libidine sunt perciti. Hi
 Papae tubicines, & turpissimae prae-
 cursores servitutis, ab omnibus aequis
 aestimatoribus merito sunt habendi.
 Hisce in antecessum positis, si Re-
 formationem Religionis defenden-
 dam in me susciperem, idem super-
 vacaneum

vacaneum aggrederer opus, ac si Israelita nonnullus, exitum ex Egyptiaca vel Chaldaica servitute, Jubente Deo, magno apparatu verborum defendere fatageret; vel quod eodem redit, si fidelissimus Coronæ Magnæ Britanniae subditus, restorationem Caroli Secundi legitimam esse multis argumentorum ponderibus probare contenderet; cum nemo est hominum qui non novit, ex supra dictis, Papam Romanum non majorem authoritatem habere in Ecclesiam Britannicam; quam Presbyter Johannes, vel Mahumedanæ Religionis Antistes habere poterit. Equidem non sumus nescii, ne cui longa & indubitata possessio deberet auferri, apud Romanos obtinuisse Usucapionem & Præscriptionem: sed tamen in aliquibus casibus, etiamsi maxime quis bona fide rem possideret, (Juliani Imperatoris sunt verba) non tamen illi Usucapio ullo tempore procedit, veluti si quis liberum hominem,

nem, vel rem sacram vel religio-
 sam, res furtivas quoque & vi pos-
 sessas, sub potestate habeat ; leges
 Attilia, Julia, & Plautia prohibent,
 ut diutina Possessio prodesse possit
 possessori. In excutiendo Pontificis
 Romani durissimo jugo, agebatur, Vi-
 ri Britones, de Capite libero, de
 re sacra, de re vi & furto a justis
 possessoribus ablata, rapacibus mani-
 bus Sacerdotis superbissimi. Hisce
 itaque missis, consideremus diligen-
 ter, quomodo Deus Optimus Maxi-
 mus, Principibus nostris bene vel
 male dixit, quemadmodum & illi
 bene vel male Episcopo Romano
 voluisse videbantur. Henricus Septi-
 mus *Colleto* & *Warnero* valde favens,
 Doctoribus in expugnandis Romæ
 superstitionibus, maxime insignibus.
 Proh Deum hominumque fidem !
 quot quantisque successibus prospe-
 ris usus est hic egregius Princeps in
 eruendis bellorum civilium radici-
 bus, quibus unice innixa erat Religio
 Pontificia

Pontificia in nostra Patria; Henricus Octavus magnificus, liberalis, in asserenda libertate Patriæ & Ecclesiæ magnanimus, a Carolo Quinto Imperatore & a Galliarum Rege, aliisque Principibus, in pretio habitus. Edwardi historia est brevissima, sed Religionis nostræ cultoribus lectu jucundissima; Maria populo & factis reclamantibus, contra torrentem brachia dirigebat, Romanis incitata facibus. Elizabetha rem Britannicam restituit, diu & feliciter vixit: quare subditis suis mors ejus acerbissima, & memoria maxime colenda in perpetuum. Cætera non est quod prosequar, sed brevissimis quam potero verbis, animi cogitata vobiscum, quotquot estis viri Britones, communicare non dubito. Tristissimis temporibus vivimus, pro aris & focis pugnamus, libertatem & rem Sacram defendimus. Viri Britones, hic est articulus temporis, quo unusquisque nostri, ostendere debet,

quid

quid & quantum sit hominis ; ut
 universi intelligant, nos nullas im-
 pensas, difficultates nullas, capitis
 pericula nulla recusaturos pro cari-
 tate patriæ : Omnibus enim bonis
 expedit salvam esse libertatem Civi-
 tatis. Percurramus quæso, vetustis-
 sima & recentiora tempora : claræ
 sunt mortes habitæ, pro patria obitæ :
 Codrum commemorant Historici,
 qui se in medios immisit hostes,
 famulari veste indutus, ne posset ag-
 nosci ; quod Oraculum erat datum,
 si Rex interfectus esset, victrices fore
 Athenas. Lacedemoniis Leonidæ,
 Thebanis Epaminondæ, præclarissi-
 ma sunt nomina : sed & Latimeri,
 Hooperi, Cranmeri, Ridley, Ferra-
 ri in ore sunt omnis populi Britan-
 nici ; ut prætermittamus alios bene
 multos, qui pro libertate Patriæ &
 Religionis mortem obierunt acerbis-
 simam. Eandem regionem juxta
 cum Religione possidemus, idem
 sumus populus, ab omni idololatria,
 rebellione,

(III)

rebellionē, perjurio abhorrentissimus;
quod attinet illos, vitiis hujusmodi
turpissimis afflatos, monstra sunt
hominum, & carcinomata corporis
Britannici. Habemus nihilominus
tamen quod Regi nostro **GEORGIO**,
quod nostris Principibus, Ecclesiæ,
patriæ, & nobis ipsis valde gratule-
mur, cum videamus tot & tantas
societates, magna animorum consen-
sione initas, magnoque vinculo ami-
citiae & fidelitatis confirmatas, ad
defendendam libertatem patriæ; in-
ter quas illustrissimas societates, hæc
antiquorum Britonum cum primis
merito venit nominanda, infirmo
meo sermone non tamen laudanda
coram; opus hoc prudenter relin-
quo Britonum nepotibus. Sed ante-
quam finem faciam perorandi, vos
monitos esse velim, Viri Britones,
omni tempore fuisse hominum ge-
nus, qui nihil recte factum, nisi
quod ipsi faciunt, putant; in ardu-
is quidem rebus & honestis, inertes
sunt

sunt & ignavi, in alienis vero rebus
 corripicndis audacissimi: hi cum
 nihil ex sese laude dignum proferre
 velint, alios cum, ob res bene gestas,
 in pretio apud bonos esse noverint,
 adeo cruciantur & affliguntur, ut
 non eis cibus, non potus, non lux,
 non vita ipsa suavis, nihil denique,
 præter maledicendi satietatem, illis
 dulce est; hoc commune est, omni-
 bus eis, qui Patriæ & Ecclesiæ inter-
 vire incipiunt, ut statim ab invidis,
 eorum fama, quasi a turbine aliquo
 quatiatur, & labefactetur; qua in
 re, qui adeo delicati, & pusilli ani-
 mi sunt, ut perterreantur, & ab in-
 cepto desistant, ii nihil unquam e-
 gregium, aut laude dignum exequi
 poterunt: qui vero tam generosa
 tamque excelsa mente præditi sunt,
 ut quamvis undique maledictorum
 aculeis incessantur, nihilominus ta-
 men, quod semel in salutem vel or-
 namentum Patriæ, & in utilitatem
 multorum, prudenter & recte insti-
 tuerunt

tuerunt, constanter urgent, & ad veri honoris atque dignitatis emittuntur arcem, ii vere magni Viri æstimandi sunt. Sed ingenio fortassis diutius debito indulgimus: dies est genialis; aliquid concedendum est genio, ut omni ex parte hodierna solemnitas sit integra & vere Britannica. Vivat Dominus noster & Princeps Clementissimus Georgius Rex; vivant Serenissimus & Serenissima Walliæ Principes; vivat Regia Soboles; omnes boni Britones dicitote, vivant!

DIXI

BOOKS printed for W.
MEADOWS at the Angel in
Cornhill.

1. **E**Pistolæ ex Operibus Ciceronis,
Plinii, Erasmi Roterodami, An-
geli Politiani, aliorumque bonæ notæ
Authorum, collectæ. In usum Serenissi-
mi Principis Gulielmi, Ducis de Cum-
berland. Price 1s. 6d.

2. A compendious Way of teaching
Antient and Modern Languages formerly
practised by the learned *Tanaquil Faber*.
And now with little Alteration, faithfully
executed in *London*; with Observations
on the same Subject. By several eminent
Men, viz. *Roger Ascham, Richard Ca-
rew, Mr. Milton, Mr. Lock, &c.* With
an Account of the Education of the
Dauphine and of his Sons the Dukes of
Burgundy, Anjou and Berry. With
the Marchioness of *Lambert's* Letter to
her Son. To which is added, an Essay
on Rational Grammar. Price 4s.

3. The Russian Catechism composed
and published by Order of the Czar.
To

BO
To
of
nie
Cu
Mr
Hig
ber
4
A
who
the
cele
thei
Case
whic
and
on a
Tra
is E
ficial
5.
Ang
Meil
deux
l'Ufa
cester
Editi
d'env
veaux
Price

BOOKS printed for W. MEADOWS.

To which is annexed, a short Account of the Church Government and Ceremonies of the *Moscovites*; adorned with Cuts. The Second Edition. These by Mr. *Philipps*, Præceptor to his Royal Highness Prince *William* Duke of *Cumberland*. Price 1 s. 6 d.

4. Dr. *Allen's Synopsis Medicinæ*: Or, A Brief and General Collection of the whole Practice of Physick: Containing the Opinions and Judgments of the most celebrated Authors, concerning Diseases, their Causes, and Remedies: With most Cases in Surgery and Midwifery. To which are added Observations, very rare and uncommon: And a curious Treatise on all Sorts of Poysons. In two Parts. Translated from the last Edition; which is Enlarged, one third Part, by a Physician. Price 9 s.

5. Le Dictionnaire Royal Francois-Anglois & Anglois Francois, Tire des Meilleurs Auteurs qui ont écrit dans ces deux Langues, autrefois Composé à l'Usage de feu S. A. R. le Duc de Gloucester, Par Mr. *A. Boyer*. Nouvelle Edition revue & corrigée & augmentée d'environ trois mille deux cens nouveaux Mots ou nouvelles Phrases. 4to. Price 18 s.

6. An

BOOKS printed for W. MEADOWS.

6. An Estimate of Places for Life; shewing how many Years purchase a Place for Life is worth, how long a Man must hold his Place to have the Value, Principal and Interest of the Purchase-Money. What a Place for Life is worth, the Income not exceeding 1000*l.* *per An.* at one View. The whole being calculated upon the Chances of the Probabilities of Lives in General. To which is prefixed, an Account of Places which are in the Disposal of the Lord-Mayor, Aldermen and Common-Council of the City of *London*: Also of others more immediately belonging to the Crown; being collected from the latest and best Lists Extant. Wherein is shewn the Nature and respective Business of the principal Officers, and in whose Gift most of the said Places are. The whole being interspersed with Directions and Instructions for obtaining Places in general. Price 4*s.*

